

Pentru că au înregistrat rezultate academice remarcabile în a.u. 2015-2016, peste 1300 de studenți înmatriculați cu taxă la universitățile de stat din RM, ciclul I, au ocupat locuri bugetare, majoritatea acestora fiind de la UTM.

1300 DE STUDENȚI ÎNMATRICULAȚI CU TAXĂ AU OBȚINUT LOCURI BUGETARE

Beneficiari au devenit studenții promovați în a. II și următorii ani de studii, care au obținut o notă medie mare, desfășoară activități științifice și de cercetare sau au înregistrat performanțe sportive deosebite.

Pentru a. I și a. II (comparativ cu anul precedent) au fost scoase la concurs 4950 (5530), respectiv 5013 (5555) locuri cu finanțare bugetară, la care au participat și 2392(2781), respectiv 2020 (2820) de studenți care-și fac studiile prin contract. În consecință, 882 (960) și respectiv 444 (815) dintre studenții cu taxă de studii din anii precedenți au ocupat locuri cu finanțare bugetară sau 18% (18%) și 9% (15%) din totalul locurilor bugetare.

Concursul este organizat pentru al treilea an consecutiv, atestându-se o creștere a interesului din partea studenților pentru a păstra locul ocupat la buget.

3 PROIECTE UTM SELECTATE DE ME ȘI AUF

Trei din cele cinci proiecte selectate de două comisii de experți în cadrul Concursului comun de proiecte lansat de Ministerul Educației și Agenția Universitară a Franconiei „Dezvoltarea capacităților de cercetare în RM” fac parte din domeniul „Științe ingineresti și tehnologii”, autori fiind reprezentanții UTM.

Este vorba de:

„La modernisation d'équipement et de la technologie d'impression sérigraphique par l'intégration des techniques de conception, simulation et fabrication dans le contexte européen – SE-RITEH” (șef proiect: Viorica CAZAC, FIU);

„Matériaux poreux recyclables pour la dépollution – application aux effluents de l'industrie alimentaire” (șef proiect: Rodica STURZA, FTMA); „Consolidation de la capacité de recherche du Laboratoire de l'Aerodynamique dans le cadre du Département „Bases de Projection des Machines” (șef proiect: Valeriu DULGHERU, FIMIT).

AUF acordă un buget de 19 mii Euro în scopul organizării de mobilități ale profesorilor, doctoranzilor, experților în domeniu.

15 NOIEMBRIE – ZIUA FACULTĂȚII URBANISM ȘI ARHITECTURĂ

Specialiștii pregătiți în cadrul Facultății Urbanism și Arhitectură sunt, în esența lor, ingineri, dar în aceeași măsură și artiști, gânditori de planuri urbanistice moderne, localități atractive, opere arhitecturale de valoare și un nivel adecvat de confort al abitației.

Vin cu un sentiment de profund respect și sincere felicitări cu ocazia Zilei Facultății Urbanism și Arhitectură, marcând bogata și fructuoasă activitate științifică, didactică, umană în opera de creație a tinerilor ingineri și arhitecți.

Este o ocazie fericită pentru familia de profesori, colegi, discipoli de a analiza, aprecia și a ne

O PRACTICĂ REUȘITĂ – UN PRIM PAS ÎN CARIERĂ

Pe 24 noiembrie 2016, în holarile facultăților din campusul Râșcani și-a deschis larg ușile Târgul locurilor de practică și de muncă pentru studenții și absolvenții UTM. Pentru cei cca 1400 de absolvenți, promoția-2017, peste 100 de companii autohtone și mixte au oferit 825 de locuri pentru stagiile de practică și cca 900 de posturi vacante de muncă.

„ICGengineering.com” a propus 110 locuri de practică (de 1 an) în RFG, „Termoelectrica” – 29, „Steaua-Reds” – 10 locuri de practică și 26 de muncă, Proiectul „Orașul protejat” – 70/60, „Inoxplus” – 13/13, Inspectoratul Național de Patrulare – 25/27, „Poșta Moldovei” – 20/45, „Radio-comunicații” – 7/8, Parcul industrial „Răut” – 8/6, „Moldova Agroindbank” – 5/9, „DRA-Draexlmaier Automotive” – 60 posturi de muncă, „Fujikura Automotive Moldova” – 32 posturi de muncă.

Oferte atrăgătoare au făcut și Departamentul Trupelor de Carabinieri, Administrația de Stat a Drumurilor, Centrul de Telecomunicații Speciale, întreprinderile „Agromașina”, „Confort”,

„Moldtelecom”, „Ionel”, „Introscoop”, „Moldovagaz”, Calea Ferată a Moldovei, „Tricon”, „Floare Carpet”, rețelele de magazine „Casa curată”, „FIDESCO-Moldova”, „Linella”, „Topaz”, „Bucuria”, „JLC”, „Lactis”.

În premieră, în afară de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, au venit cu mesaje de mediere a unor eventuale angajări companiile „HRconsulting”, „Cariera mea”, „Lear corporation”, „Rabota.com”, „Yopesozour personal-software.com” ș.a.

AUF le-a propus studenților un proiect pentru stagiile de practică în cadrul universităților francofone afiliate, iar „Business Development Capital.com” a lansat un proiect social de instruire practică a tinerilor ingineri din domeniul businessului mic și mijlociu.

Urmare în pag. 8

VIOREL BOSTAN – PROPUȘ ÎN CALITATE DE CANDIDAT LA PREMIUL „ACAD. C. SIBIRSCHI”

Pe 24 noiembrie 2016, rectorul UTM, prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN, a prezentat în cadrul Seminarului Societății de Matematică, organizat de Institutul de Matematică și Informatică al AȘM, un amplu raport pe tema „Modele matematice în inginerie: Probleme de contact; Modelări și simulări numerice în aero-hidrodynamică”.

Fiind înaintată la concursul celor mai valoroase lucrări științifice pentru decernarea Premiului Organizației Obștești „Academicianul Constantin Sibirschi”, prezentarea a rezumat cele mai importante rezultate ale cercetărilor efectuate de autor în ultimii ani, începând cu Universitatea București, unde s-a format ca matematician (științe fundamentale), după care și-a aprofundat studiul în domeniul matematicii aplicate, urmând doctoratul în matematica aplicată și computațională la University of Iowa (SUA), ulterior axându-și cercetările pe aplicațiile matematicii în tehnică (inginerie) – la Universitatea Tehnică a Moldovei, catedrele Bazele proiectării mașinilor, Matematică și Automatică și tehnologii informaționale.

Savantul și-a axat prezentarea pe trei abordări principale: teoretică, experimentală, dar și computațională, ultima fiind, în opinia sa, „un al treilea pilon al cercetării științifice”, care se datorează dezvoltării tehnicii de calcul, progresului în domeniul științei calculatoarelor, oferind posibilitatea de a investiga probleme ingineresti, a căror abordare practică este prea costisitoare sau uneori imposibilă. Astfel, au fost propuse spre examinare modele matematice care descriu procesul de contact, soluționarea lor prin metoda elementului finit și stabilirea unui cadru general pentru derivarea estimărilor a posteriori ale erorii utilizând teoria dualității. De asemenea, a fost prezentată analiza a posteriori a erorii soluțiilor numerice pentru probleme de contact punctiform, liniar și curbiliniu a organelor de mașini, cu frecare între un corp deformabil și o fundație rigidă, urmând o trecere în revistă a modelărilor matematice, metodelor și simulărilor din cadrul dinamicii computaționale a fluidelor și a proceselor de curgere turbulentă a fluidului prin rotoare eoliene și hidraulice. Pe final au fost trecute în revistă rezultatele cercetărilor efectuate în complex, care au permis elaborarea soluțiilor tehnice menite să sporească eficiența conversiei și să extindă capa-

itatea de funcționare a turbinelor eoliene de putere mică și a microhidrocentralelor de flux.

Un discurs inspirat, captivant, care a captat atenția specialiștilor prin demonstrații teoretice, pe alocuri foarte detaliate, însoțite de o sumedenie de formule, grafice, scheme, tabele, dar și desene, fotografii ce reflectă aplicabilitatea practică a rezultatelor investigațiilor, toate dominate de elemente cu caracter inovativ, pentru a sublinia scopul și rostul de facto al cercetărilor: elaborarea soluțiilor pentru probleme tehnice definitorii în domeniul vizat.

Competitorul a prezentat și două monografii voluminoase (una – unic autor, în volum de 456 pag., și a doua – monografie colectivă elaborată împreună cu conducătorul de doctorat din SUA Weimin HAN și publicată la prestigioasă editură SPRINGER din Germania, în volum de 83 pag.), în care și-au găsit reflectare cele mai importante aspecte ale cercetărilor științifice, cu specificarea domeniilor de aplicare a rezultatelor acestora, din care vom menționa selectiv următoarele: Probleme de contact în calculul organelor de mașini; Modele și metode matematice de descriere a proceselor aero-hidro dinamice în sisteme de conversie a energiilor regenerabile; Modelarea și simularea inundațiilor; Elaborarea micro-satelitului „Republica Moldova”; Elaborarea „Pendulului Foucault” cu cinematică interactivă. Rezultatele obținute au fost diseminate prin publicarea a 6 monografii, 1 manual, manual, 166 articole științifice în reviste de specialitate, comunicări la sesiuni științifice naționale și internaționale, 22 de brevete de invenție.

Membrii Seminarului Societății de Matematică au votat în unanimitate candidatura tânărului savant Viorel BOSTAN la concursul pentru decernarea prestigiosului premiu „Acad. Constantin Sibirschi”.

Organizația Obștească „Acad. Constantin Sibirschi”, constituită în 1999 la inițiativa omului de afaceri din SUA, dr. Valeriu SIBIRSCHI, are drept scop stimularea cercetărilor în domeniul matematicii și informaticii. Până în prezent de Premiul respectiv s-au bucurat 17 savanți, care au obținut rezultate remarcabile în domeniul matematicii și informaticii – 14 din RM și 3 de peste hotare.

Valeriu LUNGU,
dr., conf. univ., decan FUA

SERGHEI ANDRONIC – NOUL PRORECTOR PENTRU STUDII

Pe 1 noiembrie 2016, conf. univ., dr. Serghei ANDRONIC, decanul Facultății Inginerie și Management în Electronică și Telecomunicații, a pășit pe un nou făgaș în cariera sa profesională, intrând în echipa managerială a UTM pentru a susține desfășurarea optimă și eficiență a activităților didactice în importanta și responsabilă funcție de prorector pentru studii.

Preluând ștafeta de la un veritabil maestru al organizării procesului educațional, care s-a dedicat peste o jumătate de secol pregătirii cadrelor ingineresti, cercetării și manageriatului universitar – prof. univ., dr. Petru TODOS, noul prorector își propune să dezvolte în continuare opera de organizare a procesului de studii, începând cu elaborarea planurilor de învățământ, stabilirea structurii calendaristice a anului universitar, organizarea concursului de admitere, asigurarea standardelor de calitate și finalizând cu

desfășurarea examenelor de absolvire.

De altfel, activitatea în noua sa funcție presupune o continuare a operei de educație pe care o realizează la FIMET în cadrul mai multor mandate de decan, timp de mai mulți ani ținând degetul pe pulsul întregii universități în cel mai ascuțit segment de organizare a studiilor – Admiterea, exercitând cu brio, până anul trecut, și funcția de secretar general al Comisiei de Admitere.

În mediul universitar este cunoscut deja motto-ul său: „Studentul este prioritatea noastră și a-l menține în centrul actului educațional este misiunea noastră cea dintâi” – un deziderat pe care își propune să-l realizeze și la nivel per universitate.

Mult succes în stabilirea în continuare a punților cognitive, afective și emoționale cu studenții, profesorii și toți cei care întregesc noțiunea de UTM, domnule prorector Serghei ANDRONIC!

Robotica și mecatronica se vor studia la UTM

„În anii următori roboții ne vor domina practic în toate sferile de activitate. Deja avem roboți care fac ordine prin casă, roboți de bucătărie sau care ne pot ajuta să învățăm matematica, roboți implicați în procesul de producere etc. Și nu e vorba doar de roboții care seamănă a jucării. În RM există o aplicare largă a cunoștințelor în domeniu”, consideră Ionela TITIREZ, manager pentru Dezvoltare, Educație și Antreprenariat TIC din cadrul Proiectului de Competitivitate al USAID Moldova, invitată emisiunii Alb&Negru de la UNIMEDIA.

În această ordine de idei, domnia sa a declarat că în anul de studii 2017-2018 la UTM va fi deschisă o specialitate de robotică și mecatronică.

În opinia sa, specialitatea de robotică este una de mare perspectivă. Importanța și necesitatea implementării roboticii în sistemul educațional a fost subliniată recent și de faptul că 58 de instituții de învățământ și 7 biblioteci din RM au beneficiat de donații de seturi de robotică – o dovadă a extinderii Programului de studiere a roboticii ROBO-CLUB din cadrul Proiectului de Competitivitate al USAID Moldova.

Noi mobilități la Aalborg

În perioada 14-25 noiembrie 2016 un grup de profesori ai Universității Tehnice a Moldovei participă la un program de mobilitate la Universitatea din Aalborg (Danemarca) în cadrul proiectului Erasmus+ PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students' Competitiveness and Employability.

PBLMD este un proiect național, care are drept scop îmbunătățirea calității predării și a metodelor de învățare, precum și a programelor de învățământ superior din Republica Moldova.

Pe parcursul perioadei de mobilitate profesorii și-au stabilit o serie de activități în cadrul departamentelor Business and Management și Computer Science, coordonate de profesorii asociați

ai universității, dr. Romeo V. Țurcanu și dr. Ivan Aaen. Activitățile respective au scopul de a consolida viziunile privind învățământul centrat pe student și cel bazat pe probleme (PBL - problem-based learning) dorit a fi implementat la UTM, din 1 septembrie 2017, prin lansarea noului program de studii Ingineria software.

Relevanța unor asemenea proiecte pentru schimbările dorite în sistemul educațional a fost menționată de consulul onorific al RM în regatul Danemarca, Aser MORTENSEN, la întâlnirea cu profesorii universităților din Moldova.

UTM susține profesorii în creșterea profesională și recunoaște mobilitatea personalului ca parte a strategiei de modernizare și internaționalizare.

HELSAX: proiect moldo-român de cercetare

Pe 10-11 noiembrie 2016 la UTM a avut loc lansarea Proiectului de cercetare „Sisteme performante de acționare a vehiculelor hibride și electrice cu o mașină sincronă axială cu două rotoare, un stator și un singur invertor (HELSAX)”, derulat în conformitate cu Programul de cooperare științifică și tehnologică bilaterală, semnat în 2015 între AȘM și Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare din România (ANCSI). Volumul alocațiilor bugetare în proiect constituie 200 mii lei (AȘM) și 20 mii € (ANCSI).

Proiectul va fi realizat pe parcursul a doi ani de consorțiu constituit din UTM, Universitatea Politehnică Timișoara și Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași. UTM participă cu o echipă de cercetare din care fac parte subsemnatul, în calitate de director național în consorțiu proiectului, dr. hab. prof. univ. Tudor AMBROS, lect. sup. Marcel BURDUNIUC, lect. univ. Petru VÎRLAN, Vadim CAZAC și Iurie NUCA, doctoranzii Adrian ȚURCANU și Alexandru MOTROI, masterandul Alexandru JALBĂ, Catedra electromecanică și metrologie, FEIE.

Proiectul de cooperare bilaterală prezintă o importantă investigație științifică și practică cu rezonanță europeană în domeniul reducerii poluării mediului ambiant de către transportul clasic prin utilizarea vehiculelor hibride sau electrice cu sisteme performante de acționare electrică. Prioritatea colaborării constă în elaborarea unui proiect științific pentru participarea la competițiile anuale de Programul „Orizont 2020” al UE și alte programe internaționale similare. Cercetările teoretice se vor materializa în teze de master și de doctor în tehnică, vor sta la baza unor propuneri de implementare practică.

În prima zi a avut loc întâlnirea echipelor de cercetare din UTM, UPT și TUIASI, la care a fost coordonat programul de lucru. Delegațiile au luat cunoștință de laboratoarele și expoziția de realizări științifice ale profesorilor și studenților Catedrei

electromecanică și metrologie. În cadrul vizitei la întreprinderea tehnico-științifică „Infombusiness” din Chișinău (director: Vitalie Eșanu) oaspeții au fost impresionați de laboratoarele specializate și realizările companiei în domeniul echipamentelor și convertoarelor de tracțiune, sistemelor de tracțiune pentru vehicule electrice urbane de pasageri. Întâlnirea la Departamentul Relații Internaționale, UTM s-a axat pe realizarea programului de mobilitate ERASMUS+ semnat în ianuarie 2016 de UPT și UTM (coordonatori: Sorin DEACONU, Ilie NUCA).

La sesiunea de lansare a proiectului (11.11.2016) au participat reprezentanți ai conducerii UTM, FEIE, Departamentului Transporturi, mediului de afaceri. Directorii de proiect Ilie NUCĂ (UTM) și Sorin DEACONU (UPT) au prezentat echipele de lucru, obiectivele și planul de realizare a programului comun de cercetare. Pentru o mai bună cunoaștere a realizărilor științifice în tematica proiectului au fost prezentate o serie de rapoarte și comunicări: dr. hab., prof. Tudor AMBROS (UTM), dr. ing., prof. Lucian TUTELEA, dr. ing., conf. Ciprian ȘORANDARU, dr. ing., șef lucrări Octavian CORNEA, drd. Loredana GHIORMEZ (UPT), dr. ing., conf. Vasile HORGA (TUIASI). Ulterior, delegațiile au vizitat laboratoarele Departamentului Transporturi (șef: dr., conf. Victor CEBAN), Parcul-muzeu al tehnicii în aer liber și Centrul de Tehnologii Spațiale, UTM.

Realizarea acestui proiect de cercetare comună cu partenerii din România ne va permite să contribuim la atingerea unui obiectiv major lansat de comunitatea europeană – diminuarea emisiilor de gaze poluante ale transportului cu ardere internă – prin cercetarea și dezvoltarea sistemelor de acționare avansate pentru vehiculele cu propulsie electrică sau hibridă.

dr., conf. univ. Ilie NUCA, șef Catedră EMM, director de proiect din partea UTM

Studente FIU: scrisoare din Italia

În iulie 2016 menționăm că rectorul UTM Viorel BOSTAN a semnat acorduri de colaborare cu trei universități din Italia, în vederea valorificării unor oportunități educaționale atractive pentru viitorii specialiști din industria modei, designul industrial și de produs. Astfel, la Universitatea publică Fine Art Academy di Como, studenții FIU au posibilitatea de a studia specialitatea „Design vestimentar”, timp de 1 an, iar masteranzii – 6 luni, acumulând credite academice echivalente celor din RM. Actualmente, 7 studențe de la Facultatea Industrie Ușoară a UTM sunt în Italia, la Fine Art Academy di Como, unde continuă să studieze Designul vestimentar.

Utemistele ne scriu din Italia:

Bună seara,

Ne cerem scuze că vă răspundem așa de târziu, am avut o săptămână foarte încărcată: am făcut cunoștință cu profesorii, cu experiența lor profesională foarte bogată și inspirată, sălile și blocurile de studiu, materiile pe care o să le studiem. Aici procesul de studii este foarte bine organizat. Informațiile de care avem nevoie: schimbări în orar, invitații la evenimente organizate de Academie, alte noutăți – toate ne sunt comunicate prin intermediul poștei electronice. Asta este foarte comod și pentru administrație, și pentru noi. Apreciam înalt atitudinea binevoitoare pe care o au managerii universității față de noi. Deseori ne cer feedback-ul cu referire la

procesul de studiu și comoditățile în reședință. Metoda de predare practică aici este una interactivă, care implică dialog, lucrul în grup, cu referire la diverse surse externe utile. Un foarte mare accent se pune pe cultura modei și tot ce presupune aceasta de la începuturi până în prezent. Prezentând anumite teme de modă, se fac trimiteri asociative la secvențe din filme, mișcări, sculptură, monumente arhitecturale, branduri, designer ș.a. Pentru noi s-a format un orar special care ne permite să absorbim la maxim din întregul program academic. Apreciam foarte mult faptul că avem un orar încărcat, deoarece urmăm cursuri de specialitate împreună cu studenții din anul I, II, III. Avem și ore de italiană. Sperăm că la întoarcere nu vom avea de susținut diferențe.

Cu recunoștință și respect, studențele LILIA ABABII, CRISTINA POSTOLACHI, Ecaterina CARAMAN, NATALIA HAREA

Secretarul general al AUF în vizită la FTMIA

Pe 9 noiembrie 2016 Jean Pascal BONHOTAL, secretar general al Agenției Universitare Francofone (AUF), prof. univ. Mohamed KETATA, director regional al Biroului AUF pentru Europa Centrală și de Est, și Roxana TURCANU, directorul Antenei AUF-Chișinău, au întreprins o vizită de documentare la Filiera Francofonă „Technologies Alimentaires” (FFTA).

Înălții oaspeți s-au întreținut cu studenții, doctoranzii, cadrele didactice. În debutul întâlnirii, rectorul UTM, prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN, a exprimat sentimente de profundă grațitudine AUF pentru contribuția considerabilă în înzestrarea laboratoarelor cu echipamente de ultima generație pentru instruire și cercetări în tehnologiile alimentare și TIC, pregătirea cadrelor de ingineri, perfecționarea corpului profesoral. Aderarea UTM în 1997 la AUF a fost de bun augur: pe parcursul celor 19 ani AUF s-a manifestat ca un adevărat prieten al UTM, iar vizita actuală va consolida relațiile de colaborare.

Conf. univ., dr. Aurica CHIRSANOVA, director FFTA, făcând o trecere în revistă a rezultatelor

colaborării cu AUF, a menționat fondarea Centrului de Reușită Universitară, renovarea mai multor laboratoare; peste 500 de ingineri au absolvit FFTA, 12 – au susținut teze de doctor, mai mulți profesori au beneficiat de stagii de perfecționare în universitățile afiliate Agenției. În prezent la FFTA își fac studiile 4 grupe academice, iar peste 80 la sută din disciplinele de studii se predau în limba franceză. În ultimii ani, profesori din universitățile AUF au ținut prelegeri și lecții practice în enologie, tehnologia produselor lactate, cofetărie, microbiologie, igiena alimentară.

Studenții Cristina PANAINTE, Alina CODREANU, Vlad IGNATENCO, absolvenții Viorica CARAUȘ și Andrei IOVU au remarcat prioritățile studierii la FFTA: mobilitate academică la licență, studii de master, stagii de practică peste hotare, participarea la activități culturale internaționale, antrenarea în proiecte sociale locale, posibilități de angajare la serviciu în firme prestigioase.

Jean Pascal BONHOTAL și Mohamed KETATA au relatat despre activitățile desfășurate de AUF, direcțiile prioritare de colaborare, au răspuns la

numeroasele întrebări ale studenților și profesorilor, au luat cunoștință de platformele didactico-științifice de excelență: secția-pilot pentru

producerea vinurilor, Centrul de instruire practică și formare continuă în domeniul alimentației publice.

Pe 22 noiembrie 2016, funcționari din diferite ministere și departamente ale Guvernului Ucrainei, în frunte cu Olena COVALOVA, viceministru pentru Politici Agrare și Produse Alimentare, reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM și ai Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Programului de Restructurare a Sectorului Vitivinicol au efectuat o vizită de documentare la FTMIA.

Întâmpinând oaspeții cu un mesaj de bun venit, dr., conf. univ. Vladislav REȘITCA, decanul FTMIA, a menționat că Guvernul RM și UTM, în parteneriat cu Banca Europeană de Investiții, prin Programul de Restructurare a sectorului vitivinicol „Filiera Vinului”, au investit peste 2 mil. 700 de mii euro pentru reparația capitală a 13 laboratoare și a sălilor de clasă ale Catedrei enologie, dotarea cu echipamente moderne și constituirea secției de mi-

Oaspeți din Ucraina la FTMIA

cro-vinificație pentru instruire. În proces de reabilitare se află și o sală pentru degustarea vinurilor.

Decanul FTMIA a înmănat o Diplomă de onoare dlui Daniel THEMEN, coordonator în Departamentul proiecte privind dezvoltarea afacerilor în agricultură și mediul rural al EIB, în semn de înaltă apreciere și profundă recunoștință pentru contribuția în implementarea la UTM a proiectelor finanțate de EIB.

Dr., prof. univ. Anatol BĂLĂNUȚĂ, șef Catedră enologie, a familiarizat oaspeții cu laboratoarele, condițiile de instruire și oportunitățile de cercetare științifică. Oaspeții au fost invitați la o degustare a vinurilor produse în cadrul orelor de studiu în anul 2015. Grație experienței corpului profesoral, pasiunii studenților și investițiilor efectuate, s-a reușit plămuierea unor vinuri ce pot face concurență

celor mai renumite băuturi nobile din struguri. Oaspeții au menționat culoarea paiului, buchetul armonios, aroma bine exprimată și fină, cu nuanțe de fructe tropicale ale vinului Chardonnay; limpezimea, gustul îndelung cu nuanțe de mure negre, zmeură și căpșuni ale Pinot Noir Roze, culoarea intensă și gustul de vișină coaptă ale rubiniului Malbec.

Pe 20-23 noiembrie 2016, Banca Europeană de Investiții a organizat o vizită de studiu pentru responsabili din cadrul Guvernului Ucrainei în vederea studierii experienței Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Programului de Restructurare a Sectorului Vitivinicol în vederea valorificării împrumuturilor acordate de BEI pentru implementarea Programului „Filiera Vinului” (75 mil. euro pentru modernizarea sectorului vitivinicol) și Proiectului „Livada Moldovei” (120 mil. euro pentru dezvoltarea sectorului horticola).

PREMIERĂ

Master-class de patiserie franceză

Pe 25 octombrie 2016 la Filiera Francofonă „Technologies Alimentaires”, a avut loc o nouă premieră – un master-class de preparare a pralinelor de ciocolată.

Pe parcursul a 4 ore astronomice profesorul Centrului de Formare a Camerei de Meserii și Artizanat din Loire Atlantique, Franța – Bruno GREAUD, i-a familiarizat pe studenți și profesori cu cerințele tehnologice față de materia primă, metodele de preparare a produselor de cofetărie, dezvăluind mici secrete de preparare a deliciilor de cofetărie în țara sa.

Asistat de dr., prof. univ. Jorj CIUMAC, lect. univ. Lilia MORARI și 20 de studenți, oaspe-

La activitatea didactică au fost prezenți Exzellența Sa Pascal VAGOGNE, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar la Republicii Franceze în RM, dr., conf. univ. Vladislav REȘITCA, decanul FTMIA.

Dr., conf. univ. Aurica CHIRSANOVA, director Filiera Francofonă „Technologies Alimentaires”, a specificat că profesori și oameni de știință din țara prietenă sunt invitați sistematic la facultate să țină prelegeri și activități practice, iar acțiunea de față se datorează sprijinului acordat de Alianța Franceză din Moldova, Ambasada Franței în RM, fiind prilejuită de consemnarea Săptămânii gastronomiei marcată în acest an în Franța în luna octombrie.

tez francez a gătit delicioasele Praliné multi fruits, Praliné pistaches, Ganache caramel beurre salé, Ganache moule, Ganache café, Ganachepassion banane și Pâte de fruit framboise cassis.

Valorificarea eficientă a șrotului de nuci

Rezultatele cercetărilor efectuate în cadrul tezei de doctor „Valorificarea șrotului de nuci și obținerea produselor de cofetărie” de lect. sup. Carolina GROSU în 2011-2014 la specialitatea „Tehnologia produselor alimentare de origine vegetală (Tehnologia produselor alimentației publice)” s-au încununat cu opiniile favorabile ale referenților oficiali dr. hab., prof. univ. Mircea BERNIC (UTM), dr. Cristina-Gabriela CONSTANTINESCU-POP (Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava), decizia unanimă a Consiliului științific specializat (dr. hab., prof. univ. Rodica STURZA – președinte, dr., conf. univ. Iurie SUBOTIN – secretar, dr., conf. Elisaveta SANDULACHI, dr. hab. Maria PINTEA, dr., conf. Vavil CARAGIA), expuse în ședință publică de conferință a titlului științific de doctor în tehnică.

Efectuate sub conducerea dr., prof. univ. Olga DESEATNICOV, șef Catedră TOAP, cercetările au avut ca scop studiul calității nutriționale și senzoriale a șrotului de nuci Juglans regia L. și identificarea condițiilor optime de prelucrare și utilizare în alimentație. Dat fiind că tema abordată nu a constituit un obiect de studiu dedicat până în prezent, originalitatea investigațiilor constau în analiza minuțioasă și multispectrală a compoziției chimice, valorii nutritive și a modificărilor ce intervin în urma tratamentelor tehnologice ale șrotului de nuci. Competitoria a stabilit, în premieră, proprietățile fizico-chimice, nutriționale și tehnologice ale șrotului de nuci și a identificat condițiile optime de tratare tehnologică, utilizare și păstrare a șrotului și articolelor culinare.

Semnificația teoretică a rezultatelor științifice demonstrează posibilitatea de modificare dirijată a proprietăților funcționale și a parametrilor cromatici ai șrotului de nuci și de ameliorare a calităților de consum ale alimentelor preparate cu adaos de șrot.

Au fost stabilite condițiile optime de tratare tehnologică a șrotului de nuci, elaborată tehnologia de producere, documentația normativă și tehnică pentru produsele de cofetărie cu adaos de șrot. Studiul a arătat că șrotul de nuci are bune capacități de hidratare, emulsionare și spumare și poate fi folosit în tehnologia alimentară ca ingredient nutritiv, dar și ca agent funcțional. Procedul de obținere a halvalei din miez de nuci (Juglans regia L.) a obținut brevet de invenție, iar tehnologia produselor de cofetărie elaborată în laborator a fost testată la întreprinderea de patiserie și cofetărie „LISNIC Galina” din Edineț, unde au fost realizate studii experimentale de obținere a unor produse de cofetărie (halva, pandispan și prăjituri „Macarons”) și efectele induse de adaosul de șrot asupra performanțelor de calitate.

Rezultatele cercetărilor au fost reflectate în 9 articole; prezentate la conferințe științifice naționale și internaționale, se implementează în procesul de instruire la Catedra tehnologia și organizarea alimentației publice, UTM.

În baza investigațiilor efectuate asupra șrotului de nuci Juglans regia L., cercetătoarea a formulat un șir de recomandări pentru unitățile de alimentație publică – parametrii de prelucrare tehnologică a șrotului din miez de nuci și fișele tehnologice ale produselor de cofetărie elaborate de cercetătoare; pentru laboratoarele unităților de alimentație publică – tehnologia de fabricare a produselor de cofetărie cu utilizarea șrotului de nuci, proiectul documentației normativ tehnice; pentru laboratoarele de patiserie-cofetărie ale unităților de alimentație publică – tehnologia de fabricare și documentația normativ-tehnică a unui sortiment de halva, pandispan și prăjiturilor „Macarons”.

Orașe creative – un trend, un scop, o necesitate

Este Chișinăul orașul pe care ni-l dorim? Cum să-l facem mai atractiv, mai al nostru, cunoscut în toată lumea și, mai ales, un oraș creativ? Ocrotindu-i, promovându-i și valorificându-i vestigiile istorice culturale, dar și dezvoltând modele antreprenoriale de succes, care să ne stimuleze ritmul vieții, felul în care trăim, calitatea timpului, bunăstarea generală.

Discuțiile publice inițiate în cadrul seminarului din 5 noiembrie 2016 „Propuneri pentru dezvoltarea orașelor creative în Moldova: recomandări din partea sectoarelor culturale și creative”, organizat de Programul de Cultură și Creativitate al UE-Parteneriatul Estic în parteneriat cu Ministerul Culturii, au avut drept scop identificarea modalităților de încurajare a dezvoltării urbane prin intermediul culturii și creativității în Moldova, idei care urmează a fi re-luate în dezbateri la Forumul Cultural Național în luna mai 2018.

La discuții au participat reprezentanți din diferite sectoare – arte vizuale, arte teatrale, planificare urbană, patrimoniu cultural, design, arhitectură. Vom evidenția ideile inovative expuse de tânărul designer Mihai STAMATI, lector universitar la UTM, cunoscut prin faimoasele „bănci ale îndrăgostiților”, care pretind să devină o bijuterie

modernă a Castelului Château de la Huardière din Franța.

Privind designul ca pe un element important în dezvoltarea urbană și considerând că într-un oraș creativ

arta trebuie să iasă în stradă, artistul a adus „băncile îndrăgostiților” acasă, la UTM, în parcul-muzeu al tehnicii în aer liber din campusul Râșcani al capitalei, după care au urmat băncile din scuarul Petru Rareș, „Bradul cu

capul în nori” ce a atârnat o perioadă în fața Muzeului Național de Artă. În cadrul acestor inițiative, Mihai s-a convins că designul înseamnă o familie care lucrează împreună. „Nu e doar munca unui singur om, e o activitate a mai multor entuziaști, care-și doresc să facă ceva în folosul comunității”, spune Mihai, sugerând câteva idei prin care designul poate contribui la inovarea urbană. De exemplu, lucrări în spațiul public. „Mereu am fost convins că arta trebuie să iasă în stradă, să fie utilă și un reper vizibil pentru întreaga lume”. Sau obiecte care creează relații. „Un obiect de design nu trebuie să fie doar funcțional, el trebuie să creeze relații, să trezească emoții, să-i facă pe oameni să și-l dorească și să-l păstreze. Spre exemplu, scuarul Petru Rareș reunește acum mai multe mămici cu copii, care aleg să vină anume aici să facă o plimbare.” În

aceiași context, tânărul a menționat și un proiect de viitor ce vizează Parcul Mihai Eminescu, cunoscut ca o mică piață de vânzare a tablourilor. Proiectul ar consta din mai multe bănci în forma unor bucăți de foi rupte dintr-o pagină, pe care ar fi fost scrisă o poezie.

De altfel, în orașele lumii există soluții simple în materie de design urban: designul constituie o prioritate a guvernării, o politică de stat, ce se exprimă prin huburi, școli private, locuri unde oamenii se pot aduna și crea împreună. Asta unește forțele și generează discuții, în cadrul cărora se nasc idei ce pot fi implementate. Iar inovația și designul ieșit din dogmă sunt apreciate la justa valoare, astfel încât designul să creeze emoții.

Ideea că un oraș creativ are nevoie de spații creative de lucru a fost susținută și de Luka PISKORIC, fondatorul Poliigon Creative Centre, Slovenia. Dânsul s-a referit în special la spațiile de coworking, populare deja și în Chișinău. „Huburile sunt noi modele de colaborare, care includ împărțirea unui spațiu comun de către o comunitate de profesioniști independenți. Ce are de a face asta cu cultura? În cadrul acestor spații se nasc idei creative de afaceri, care se dezvoltă și capătă proporții. De altfel, huburile pot fi construite pe locul unor clădiri vechi, abandonate, iar astfel să contribuie și la reorganizarea spațiului urban.” Iar Traian CHIVRIGA, fondatorul iHUB Chișinău, a numit câteva potențiale locuri care pot deveni huburi: tipografia 5, fostul muzeu de figurine din ceară, Moara roșie, Observatorul astronomic, case de cultură, școli, biserici aflate în paragină, Muzeul Zemstvei.

Vrem să vedem cum un oraș ca Chișinăul poate deveni un hub regional și apoi cum regiuni mai mici se pot adapta la această idee.

CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ

Probleme actuale ale urbanismului și amenajării teritoriului

Pe 17-19 noiembrie 2016, FUA a găzduit ediția a VIII-a a Conferinței Internaționale „Probleme actuale ale urbanismului și amenajării teritoriului” – cel mai important eveniment științific al facultății din anul curent.

În deschiderea sesiunii plene, dr. conf. univ. Valeriu LUNGU, decanul FUA, a mulțumit cercetătorilor din România, Ucraina, Belarus, Spania, Lituania și Moldova, care au dat curs invitației de a-și împărtăși rezultatele cercetărilor în domeniu; a apreciat contribuția la eveniment a companiilor „BRIKSTON CONSTRUCTION SOLUTIONS”, „Nemetschek”, „Xella”, „Incad” și a unui grup de agenți economici din RM și România; a mulțumit prodecanilor Natalia CIOBANU și Petru ZESTREA, Consiliului științific și Comitetului organizatoric pentru munca depusă în vederea pregătirii pentru tipar a materialelor Conferinței și asigurării unei desfășurări a acesteia.

În mesajul inaugural dr. hab., prof.univ. Viorel BOSTAN, rectorul UTM, a menționat că prin pregătirea inginerilor și desfășurarea cercetărilor durabile în cadrul FUA, Universitatea contribuie la dezvoltarea unor domenii social-economice de importanță vitală pentru țara noastră. În acest context pe agenda conferinței sunt binevenite subiectele științifico-practice privind noile tendințe în urbanism și amenajarea teritoriului prin prisma standardelor europene, securitatea energetică prin diversificarea surselor de energie și utilizarea lor eficientă, învățarea studenților în cadrul orelor de curs a tehnologiilor inteligente în domeniile gestionate de FUA pentru a face față provocărilor pieței muncii și solicitărilor agenților economici. Conferința fiind și o platformă de discuții constructive, rectorul a salutat stabilirea noilor relații de colaborare a cadrelor UTM cu parteneri din România, Ucraina ș.a. țări.

Dr. ing. Polidor BRATU, profesor la Universitatea Tehnică de Construcții București, DHC al UTM, a subliniat că în această toamnă s-au împlinit 25 de ani de colaborare cu UTM în vederea modernizării procesului de învățământ ingineresc din RM, pregătirii doctoranzilor, desfășurării în comun cu partenerii din UTM a multiplelor acțiuni didactice-științifice.

Iurie POVAR, director general al INCP „Urbanproiect”, președinte al Uniunii

vaje și alte articole din argilă arsă” (ing. Ștefan COSUTA, compania „BRIKSTON CONSTRUCTION SOLUTIONS”, Iași).

Au fost examinate și probleme privind: BIM – soluții moderne de proiectare, Clădiri biologice active, Construcții de calitate și materiale eficiente energetice, Tehnologii eficiente energetice și sisteme de producere, transport și consum a surselor de căldură, Soluții URSA pentru izolații termice și fonice a edificiilor, CAD – soluții moderne pentru

Arhitecților din RM, a prezentat raportul „Planificarea spațială și dezvoltarea urbanistică a localităților la etapa actuală în RM”.

În plen au fost audiate rapoartele „Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică din RM” (Vasile LEU, ANRE), „Armonizarea cadrului normativ în domeniul construcțiilor cu legislația europeană – starea de lucruri și perspective” (Gheorghe CROITORUL, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor), „Săptămâna Moldova Ecoenergetică – instrument de promovare a eficienței energetice și utilizării surselor de energie regenerabilă” (Ion COZMA, director-adjunct AEE), „Aspecte de gen ale învățământului tehnic” (dr. hab. Valentina BODRUG-LUNGU, USM), „BRIKSTON propune sisteme eficiente de zidărie din cărămidă, țigla, pa-

identificarea structurilor de construcții și corelarea rezultatelor numerice cu cele experimentale, Compania HELLA despre construcții de calitate și materiale eficiente energetice, Nander GRUP – tehnologii noi de realizare a structurii rutiere multistrat, Compania PROMAX despre utilizarea sistemelor CLINA în contextul colaborării arhitect-inginer structurișt-inginer instalator.

În secțiuni au fost examinate 95 de comunicări științifice, care s-au axat pe subiectele: „Teoria și practica arhitecturii și urbanismului” (moderator: dr., conf. univ. Nicolae CIOBANU), „Alimentări cu căldură, apă, gaze și protecția mediului” (moderator: dr., conf. univ. Constantin ȚULEANU), „Drumuri, materiale și mecanizarea construcțiilor” (moderator: dr., conf. univ. Sergiu BEJAN).

Formarea continuă: bilanț și perspective

Pe 11 noiembrie 2016, FUA a găzduit ședința Consiliului Asociației „Moldova Apa Canal” (AMAC), care a examinat raportul expertului internațional în servicii de apă și canalizare Pavel PANUȘ „Evaluarea capacităților Institutului de Formare Continuă în domeniul Alimentației cu Apă și Canalizării de a oferi instruire de formare continuă pentru membrii AMAC și unele măsuri de dezvoltare ale acestor capacități”.

Iuri NISTOR, director executiv AMAC; dr. Sergiu CALOS, director Institutul de Formare Continuă în domeniul alimentare cu apă și canalizare (IFC); dr., conf. Valentin AMARIEI, prorector UTM, director Centrul de Formare Continuă (CFC), UTM; Natalia IACHIMOV, Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), coordonator modernizare și dezvoltare a serviciilor publice de aprovizionare cu apă; Serafima TRONZA, șef Direcție managementul apelor, Ministerul Mediului, au menționat că, grație colaborării AMAC cu CFC UTM, Asociația Internațională a Apei, Asociația Română a Apei, Danube Water Program, Institutul de Formare Profesională AquaProf II, cu suportul financiar al BM, GIZ, Agenției de Dezvoltare Austriece, cu antrenarea profesorilor UTM și unor specialiști din Germania, România, IFC AAC, a ținut 6 module în Programul de creștere a capacităților operatorilor din domeniul aprovizionării cu apă și canalizare; a organizat cursuri de perfecționare în profesiile „Lăcătuș pentru lucrări de intervenție și reconstrucție”, „Mașinist la instalații de pompare”, cursuri de perfecționare a contabililor și economiștilor din cadrul întreprinderilor de apă și canalizare; instruirea inginerilor în proiectarea, efectuarea lucrărilor de montare și dare în exploatare a stațiilor de pompare, pentru apă uzată și curată”, seminarele „Exploatarea echipamentelor WILO pentru stații de pompare apă uzată și apă curată”, „Probleme actuale ale contabilității și impozitării mijloacelor de transport și mecanismelor”.

Consiliul AMAC a mulțumit CFC UTM, GIZ, altor parteneri de dezvoltare pentru suportul în pregătirea cadrelor; a apreciat activitatea IFC în 2010-2016; a identificat scopurile pentru 2017-2020 privind dezvoltarea capacităților IFC în formarea continuă a angajaților AMAC, inclusiv elaborarea Strategiei de dezvoltare a IFC, extinderea spațiilor de instruire, amenajarea unui laborator specializat; organizarea bazei de date privind formarea continuă a cadrelor și grupurilor țintă pe categorii de personal; elaborarea unui program de instruire a formatorilor, respectând raportul dintre teorie și practică; constituirea a 3 filiale IFC – în regiunile Nord, Centru și Sud, pentru apropierea procesului de formare de locul de muncă.

IFC a fost fondat în 2010 de către Consiliul AMAC, în parteneriat cu CFC UTM, cu suportul financiar al firmei WILO din Germania, Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei, altor parteneri externi.

VIORICA SUDACEVSCHI – DESEMNAȚĂ „FEMEIE ÎN TIC” LA WOMEN IN ICT

Printre profesionistele IT desemnate „Femeie în TIC” la Women in ICT a fost și Viorica SUDACEVSCHI, dr. în știința calculatoarelor, conf. univ., șef Catedră calculatoare, FCIM. Sincere felicitări cu acest prilej, dragă colega!

În RM, doar 20% din numărul total al profesioniștilor în domeniul TIC sunt femei. Cauza? Percepțiile greșite despre inabilitatea lor de a avea o carieră frumoasă. Menit să spargă stereotipurile privind rolul femeilor în IT și să consolideze comunitatea locală a profesionistelor, Women in ICT, ajuns la a treia ediție, și-a continuat nobilul scop de a inspira profesionistele și tinerele care studiază specialități IT să se implice activ în dezvoltarea

perspectivelor în acest domeniu provocator.

Evenimentul a întrunit peste 150 de doamne și domnișoare parte a IT-ului, demonstrând prin activitatea lor de zi cu zi că TIC prezintă interes și pentru sexul frumos.

Evenimentul a culminat cu înmânarea certificatelor de „Femeie în TIC”, destinate tuturor femeilor ce au contribuit și continuă să contribuie la dezvoltarea domeniului IT la nivel național și internațional.

Printre profesionistele IT celebrate la eveniment a fost și Viorica SUDACEVSCHI, șef Catedră calculatoare, UTM. Ridicându-și certificatul de „Femeie în TIC”, dna SUDACEVSCHI

a vorbit despre Facultatea la care activează și la oportunitățile pe care aceasta le oferă tinerelor.

– FCIM este facultatea cu cel mai mare număr de studenți la UTM. Mereu suntem up-to-date cu noile tehnologii. Planificăm să deschidem două noi specialități – robotica și software engineering, care nu vor fi prezentate sub forma tradițională a cursurilor și seminarelor, dar vor fi prin prisma unor proiecte reale, create de către companiile IT din țară. Și viața de facultate este extrem de interesantă – sunt numeroase programe mobile, hackathoane, diverse competiții, la care puteți participa. Dar e necesar să aveți nu doar ambiții și abilitățile de a însuși obiectele exacte, care uneori par a fi foarte logice și, în același timp, foarte

abstracte, dar și să cunoașteți limba engleză, a menționat Viorica SUDACEVSCHI.

Women in ICT este organizat de Asociația Națională a Companiilor din domeniul TIC, cu susținerea fi-

nanciară a Ministerului Tineretului și Sportului în cadrul Programului de Granturi 2016 și cu suportul USAID în cadrul Proiectului de Dezvoltare a Centrelor de Excelență în domeniul TIC.

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava (USV) a organizat în parteneriat cu Safetech Innovation și ASSIST Software prima ediție a Concursului studențesc în domeniul securității informatice – The first International Students Contest on Information Security.

UTM – la primul concurs în domeniul securității informatice

Organizat în format CTF (Capture The Flag), concursul s-a axat pe dezvoltarea soluțiilor de penetrare a unor bariere de securitate într-un mediu de comunicație delimitat, cu scopul descoperirii unor breșe electronice, dar și în identificarea soluțiilor și metodelor optime de protejare a informației împotriva accesului neautorizat. Competiția a urmărit testarea creativității și a capacității echipelor de studenți de a utiliza cunoștințele tehnice specifice pentru a rezolva probleme concrete de securitate informațională.

Concurenții au avut la dispoziție 24 de ore pentru a rezolva probleme de securitate complexe. Principalul obiectiv al concursului este de a încuraja cercetarea academică în domeniul securității informatice, realizată astăzi în mare parte de agenți din domeniul privat.

UTM a participat la concurs cu trei echipe, reprezentând FCIM, Catedra automată și tehnologii informaționale (ATI), specialitatea „Securitate informațională”: Cyber TUM-1 (Andrei BRAJNICOV, Vadim CASAP (gr. SI-131), Petru HÂNCU (FEC-161), Grigore CUȘNIR (SI-141); mentor: Rodica BULAI, lector superior ATI), Cyber TUM-2 (Sergiu CIUDIN (TI-161M), Nelu SNEGUR, Eugeniu POPOV, Ecaterina DONCIU (SI-131), mentor: Andrei POSTARU, lector superior ATI), Cyber TUM-3 (Andrei Alexandru BEZU, Eugeniu CUCU, Eugeniu DAVID, Daria STUPINA (SI-141); mentor: Radu MELNIC, lector superior ATI).

Din cele 30 de echipe înscrise la prima etapă a concursului (online), doar 13 s-au calificat în etapa finală (onsite). Echipele UTM au ocupat pozițiile 3, 4 și 6.

Pe 24-26 noiembrie 2016 s-a desfășurat etapa finală a concursului, iar sâmbătă, în Auditorium „Joseph Schmidt” al USV, a avut loc festivitatea de premiere. Au fost premiate primele cinci echipe cu cel mai mare punctaj. Premiile I și II le-au împărțit echipele de la Universitatea Politehnică București, iar premiul al III-lea a fost câștigat de echipa UTM – Cyber TUM-1 formată

din Andrei BRAJNICOV, Vadim CASAP, Grigore CUȘNIR și Petru HÂNCU. Echipa Cyber TUM-2 s-a învrednicit de o mențiune.

„Singura echipă care a reușit să rezolve toate problemele înainte de închiderea platformei, mai exact cu patru ore înainte de termenul limită, a fost cea de la Universitatea Politehnică București, care a ocupat prima poziție în clasament. Această echipă a reușit să rezolve cele șapte probleme propuse în aproximativ 20 de ore, obținând punctajul maxim de 312 puncte”, a arătat prof., dr. ing. Alin POTORAC, unul din inițiatorii competiției.

Cele 13 echipe care au participat la etapa finală a concursului au fost formate din studenți ai 8 instituții universitare: Universitatea Politehnică București, UTM, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, Universitatea Politehnică Timișoara, Universitatea Națională „Yuriy Fedcovich” Cernăuți, Universitatea „V. Alecsandri” Bacău, Universitatea „L. Bлага” Sibiu.

Rezultatele obținute de echipele UTM se datorează în mare parte și membrilor Catedrei ATI, care s-au implicat plenar în pregătirea și organizarea echipelor: șef catedră, dr., conf. univ. Dumitru CIORBĂ, lectorii superiori Rodica BULAI, Andrei POSTARU, Rostislav CĂLIN, Radu MELNIC, Alexandru PUTERE și lect. univ. Ionel ANTOHI. De asemenea, în pregătirea echipelor au fost implicați și experți externi din domeniul securității informaționale, foști absolvenți ai UTM: Constantin MITEV – șef secție Securitate Informațională, ÎS „Fiscservinform”, și Maxim CATANOI – senior consultant information security la Compania „Endava”. Cu un suport financiar pentru participarea la concurs au contribuit Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, UTM și compania „Endava”, prin intermediul dlui Artiom BUCIUCEANU, cărora le mulțumim.

Felicităm concurenții pentru succesele obținute și experiența deosebită de care au dat dovadă, dorindu-le mult succes în continuare!

IBM: cursuri pentru profesori

Implementarea noilor tendințe de dezvoltare a aplicațiilor software și a inovațiilor tehnologice în procesul de formare a inginerilor software constituie obiectivul de bază urmat în cadrul parteneriatului stabilit între UTM și Compania International Business Machines (IBM). În context, IBM desfășoară o serie de ateliere pentru cadrele didactice ale UTM.

Primul, „Bluemix framework for agent-oriented Web service design”, a avut loc pe 7-8 noiembrie 2016, la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, în cadrul căruia șase profesori (Dumitru CIORBĂ, Andrei POSTARU, Rostislav CĂLIN, Ionel ANTOHI, Stepan OSTAPENCO, Sergiu CIUDIN) de la Catedra automată și tehnologii informaționale (FCIM-UTM) au descoperit avantajele utilizării tehnologiei Bluemix. Reprezentantii companiei, Adrian DOROIMAN și Cătălin NEAGOE, i-au inițiat pe profesori cum pot realiza aplicații în cloud prin configurarea și integrarea de API-uri pentru diferite domenii: proiectarea de servicii Web, Mobile/IoT și DevOps, data mi-

ning, analytics, prelucrări statistice cu SPSS, cognitive computing cu Watson etc.

Următoarele două ateliere s-au desfășurat la FCIM-UTM, sub egida IBM și ATIC/Tekwill.

Atelierul nr. 2, „Hybrid Cloud Solutions with OpenStack Infrastructure-as-a-Service (IaaS)”, s-a desfășurat pe 22-25 noiembrie, fiind moderat de Cătălin BAZAVAN, Cloud Systems Engineer, IBM Cloud Romania. Profesori de la facultățile Calculatoare, Informatică și Microelectronică (FCIM) și Inginerie și Management în Electronică și Telecomunicații (FIMET) au fost familiarizați cu noțiunea de Cloud Computing, principiul de funcționare a Cloud Computing, au obținut cunoștințe teoretice și deprinderi practice în OpenStack. Cursul a inclus subiecte privind arhitectura internă a OpenStack, componentele de bază și modulele OpenStack, distribuții de Linux, imagini de cloud și procesul de construire a lor, noțiuni de rețelistică în

mediul Cloud, soluții Hibrade de Cloud (cu softlayer), crearea unui fișier de tip QCOW2 etc.

Atelierul nr. 3, „Software Defined Networking and Security Solutions”, a avut loc pe 28-29 noiembrie, fiind condus de Cătălin RUSU, manager IBM Cloud Romania, și Liviu TUDORACHE, Network Architect, IBM Cloud Romania. Au fost abordate subiecte de interes din domeniul rețelelor și securității informației, cum ar fi: soluții software de rețea definite pentru Cloud, noțiuni de VLAN, SDN, End Point Group, tipuri de infrastructuri, crearea de interface Profile, virtualizarea funcțiilor de rețea, metode de protecție a informației împotriva riscurilor de atac asupra securității datelor, auditul business al proceselor și sistemelor.

– Noile tehnologii digitale – platformele mobile, tehnologiile analitice și cloud, influențează modul în care oamenii și instituțiile interacționează. Ghidați de IBM, învățăm și noi, profesorii, să ne axăm atenția pe inovare, experimentare, regândirea modului de abordare a problemelor specifice domeniului de specialitate, ceea ce, la rândul-ne, ne străduim să le transmitem studenților, astfel ca, împreună, să contribuim la crearea unor experiențe unice, ne-a mărturisit la finele acestor cursuri Nina SAVA, lect. sup. la Catedra ATI, FCIM, exprimând sincere mulțumiri reprezentanților IBM pentru suportul informațional, care va servi negreșit la creșterea calității procesului de studii la UTM.

Robotul Frank al UTM la Robotics Demo Day

În data de 19 noiembrie 2016 la centrul comercial Shopping Malldova s-a desfășurat Ziua Robotics Demo, organizată de către USAID Moldova, Roboclub Artico GirlsGoIT și UTM în cadrul Săptămânii Roboticii Europene 2016.

Evenimentul a fost adresat copiilor și adolescenților și a avut drept scop să popularizeze inițiativa Roboclub, să susțină pasiunea lor față de domeniul IT, inginerie și tehnologie și să le inspire dorința să urmeze domenii legate de disciplinele STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) – știință, tehnologii, inginerie și matematică.

Organizatorii s-au străduit să trezească interesul participanților pentru inovare în robotică prin diverse activități atractive: concursuri și ateliere de asamblare a roboților din piese ale constructorului Lego Mind-

Storms EV3, motorașe și softurile respective.

Atelierele de robotică au fost structurate în trei blocuri: Impactul roboticii în viața de zi cu zi: construcția unui robot-aspirator; Principiile esențiale ale roboticii; Componentele LEGO MINDSTORMS EV3; Impactul roboticii în operațiuni de salvare: programarea misiunii de salvare a unei victime dintr-o casă incendiată.

Atracția zilei a fost robotul NAO pe nume Frank, prezentat de studenții UTM Sergiu IONIȚĂ și Nicolae GAIDARJI (a. IV, specialitatea „Calculatoare”),

însoțiți de dr., conf. Viorica SUDACEVSCHI, șef Catedra calculatoare, Lilia ROTARU, lector superior. Este un robot umanoid, „ajutat” de 25 de motorașe să execute mișcări specifice omului. Robotul a dat mâna cu toți doritorii, a dansat și a făcut flotări, amuzând și încântând publicul. Membrii clubului Roboclub Artico au manifestat interes față de dotarea tehnică a robotului și programarea acestuia.

Ziua Robotics Demo este o inițiativă a eu-Robotics – European Robotics, iar în Moldova s-a desfășurat pentru prima oară.

DOCTORANZII: PRIMELE COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚII

Școala doctorală „Inginerie Civilă” din cadrul FUA a organizat seminarul doctoral francofon „De ma première communication vers ma première publication scientifique”, întrunind 14 doctoranzi începători de la UTM, 3 – de la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași, și câte unul de la Universitatea AȘM, Université d'Angers-France (UAF) și Institut des Sciences et Techniques de L'Ingénieur (ISTIA).

În debutul seminarului au luat cuvântul lect. sup. Natalia CIOBANU, prodecan FUA, UTM, prof. Daniel LEPADATU (România), prof. Abdessamad KOBİ (Franța).

Participanții au demonstrat abilități de comunicare în limba franceză și au înaintat propuneri în tematica de cercetare a tezelor: protecția localităților din RM împotriva proceselor geologice periculoase (drd. Nicolae LUCAȘENCO), încadrarea a trei blocuri moderne în centrul istoric al mun. Chișinău (drd. Svetlana OLEINIC), consolidarea pereților de zidărie cu fisuri (drd. Victor LUCAȘENCO), utilizarea sistemelor de informații pentru a optimiza eficiența stațiilor de epurare a apelor uzate (drd. Natalia CIOBANU), consolidarea individuală și în grup a terenurilor agricole în RM (drd. Ion ȘUMLEANSCHI), comportamentul construcțiilor din beton armat la interacțiunea cu mediul (drd. Alexandru FRUNZĂ), tratarea apelor uzate industriale (drd. Vasili VĪRLAN), consolidarea fundațiilor cu ma-

teriale compozite (drd. Elena BEJAN), încălzitoarele solare și posibilitățile de utilizare a energiei regenerabile în RM; oportunități pentru eficiență energetică și energie regenerabilă în RM (drd. Elena NICOLAEV, drd. Andrei BÎNZARI), calității mediului interior în clădiri existente (drd. Iulia NEGARĂ), gestionarea nămolurilor reziduale din apele uzate pentru utilizare în agricultură (drd. Diana SIREȚEANU), reprezentarea datelor cartografice (drd. Ana VLASENCO), studiu comparat privind substituirea climatizoarelor R22 cu R422D (drd. Dionisie BEȚ) – toți de la UTM; panouri fotovoltaice cu semiconductoare din polimeri pentru producerea energiei electrice, gestionarea energiei în construcții civile și industriale (drd. Mihaela MIRON, Ion ANTONESCU, Iulian CUCOȘ – Iași), studiu comparat privind sporirea durabilității betonului performant (drd. Nadare MATOIRI CHAIBATI – UAF, Franța), analiza stabilității pantelor în baza hărților de risc (drd. Nicolae BEȚ, AȘM).

Privit directorului școlii doctorale „Inginerie civilă”, dr. hab., prof. univ. Ion RUSU, Departamentul Drumuri, Materiale și Mașini pentru Construcții, seminarul face parte dintr-un proiect finanțat de AUF, care susține pregătirea doctoranzilor. Proiectul este implementat de consorțiul UTM, UT „Gh. ASACHI”, UAF, ISTIA și include 3 seminare doctorale: primul a avut loc vara

trecută la Iași, al doilea – la UTM, iar al treilea este preconizat pentru luna aprilie 2017, în Franța. Doctoranzii universităților din consorțiu beneficiază de mobilitate academică în RM, România, Franța.

Drd. Nicolae LUCAȘENCO a împărțit primele rezultate obținute în cercetare: luând în considerare construcțiile executate de-a lungul istoriei în satele din bazinul râului Prut și riscurile provocate de procesele geologice periculoase, autoritățile locale trebuie să evite construcțiile noi pe teritoriile unde pot avea loc inundații și alunecări de teren; să elaboreze

prognoze și măsuri operaționale pe termen mediu și lung împotriva inundațiilor; să extindă rețeaua hidrometrică, în special pe cursuri de apă mici; să curețe lunca râurilor și să consolideze barajele. Protecția comunităților din zonă împotriva inundațiilor, alunecărilor de teren și altor procese geologice periculoase solicită circa 280 mil. USD. Problemele urmează a fi soluționate în complex, evitând creșterea nejustificată a investițiilor pentru implementarea măsurilor de protecție.

Drd. Natalia CIOBANU a abordat problema epurării apelor reziduale, subliniind necesitatea

garantării calității apei deversate din instalațiile de epurare în mediul acvatic. Procesele de tratament se disting prin caracteristici fizico-chimico-biologice și obiective operaționale de epurare, care necesită sisteme speciale de control. Pentru a monitoriza performanța și eficiența parametrilor proceselor de tratare a apelor reziduale, trebuie să apelăm la TIC, elaborând softuri speciale.

Drd. Victor LUCAȘENCO s-a referit la consolidarea pereților de zidărie cu fisuri. Pentru a restaura o parte a clădirii, unele elemente degradate și a le reda capacitatea de rezistență, se

propune evaluarea capacității portante a clădirilor, studierea tipurilor de fisuri, alegerea celor mai eficiente metode de reparare.

A mai rămas doar un an până la punerea în aplicare a alin. 3, Art. 132 „Cerințe minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice și științifico-didactice” al Codului Educației, care stipulează că pentru ocuparea unei funcții științifico-didactice în învățământul superior este necesară deținerea unei calificări de nivelul 8 – studii superioare de doctorat.

O soluție inedită pentru eficiența energetică

Pe 28 noiembrie 2016 la Facultatea Energetică și Inginerie Electrică a fost susținută o a doua teză de doctor în științe tehnice din anul curent. Consiliul științific specializat (președinte: dr. hab., prof. univ. Tudor AMBROS, secretar: dr. în tehnică Viorica HLUSOV) a examinat rezultatele cercetărilor efectuate în tema „Eficientizarea energetică a proceselor și instalațiilor de panificație prin integrarea cogenerării” de lect. sup. Corina CHELMENCIUC, șef Departament Termoenergetică și Management în Energetică (cond. șt.: m.c. AȘM, dr. hab., prof. univ. Valentin MUSTEAȚĂ și dr. hab., prof. univ. Valentin ARION).

Referentul oficial, dr. hab., prof. univ. Mihail CHIORSAC, dr., prof. univ. Ion STRATAN și dr., prof. univ. Ion SOBOR au menționat caracterul inovator științific al lucrării privind problema integrării cogenerării în lanțul tehnologic din industria de panificație prin aplicarea unui concept nou de sporire a eficienței energetice – „CogIntegr”. Prin implementarea schemei propuse se obține sporirea eficienței energetice, energetice și economice a instalațiilor tehnologice. Pentru o gamă largă de capacități de producție

a instalațiilor de panificație asamblate, în bază de motor cu ardere internă, au fost evaluate valorile economiilor nete și ale costurilor nivelate ale energiei produse, fiind elaborat un program de calcul specializat pentru evaluarea eficienței economice a oricărui proiect de implementare a tehnologiei „CogIntegr”.

Acad. Vitalie POSTOLATII (Institutul de Energetică al AȘM), dr. hab., prof. cerc. Vladimir BERZAN (IE AȘM), dr., conf. Aurel GUȚU, și referentul oficial, dr., conf. cerc. Mihai TÎRȘU (IE AȘM) au accentuat soldarea reușită a investigațiilor științifi-

ce cu elaborarea metodologiei și metodelor de aplicare în producere a conceptului „CogIntegr”. Este foarte mare și valoarea practică a lucrării de oarece recomandările cercetătoarei sunt în context cu directivele de specialitate ale UE, și fiind implementate, vor spori eficiența utilizării surselor energetice, vor contribui la asigurarea securității energetice a RM, diminuarea emisiilor de energie în mediul înconjurător, prevenirea efectului de seră în atmosferă. Dezbaterile publice pe marginea tezei dnei Corina CHELMENCIUC au finisat cu votul unanim al membrilor Consiliului și adoptarea hotărârii privind conferirea titlului de doctor în tehnică la specialitatea 221.01 „Sisteme și tehnologii energetice”.

Prezent la susținere, dr., conf. univ. Victor POGORA, decanul FEIE, a subliniat că doctoranda Corina CHELMENCIUC este un exemplu excelent de urmat pentru tinerele cadre didactice, angajate în cadrul facultății, care pe parcursul studiilor a demonstrat perseverență, tenacitate, insistență și responsabilitate, materializate în final într-o foarte bună lucrare științifică.

Organizarea procesului de producție și creșterea productivității muncii

În anul 2016 absolvenții specialității „Inginerie și management în industria ușoară” din cadrul Facultății Industria Ușoară au abordat în tezele de licență probleme privind managementul calității, managementul operațional și al resurselor umane, logistica domeniului.

Actualitatea temei de cercetare abordată de studentul Constantin NICOLAESCU în teza de licență „Reorganizarea procesului de producție aplicând instrumentele studiului muncii în baza unei întreprinderi de confecții” a fost determinată de faptul că, în ultimii ani, întreprinderile din industria ușoară se confruntă cu probleme majore legate de organizarea procesului de producție, cauzând pierderi însemnate de mijloace financiare.

Obiectivul principal al lucrării a constat în îmbunătățirea situației din cadrul unei întreprinderi prin intermediul instrumentelor studiului muncii: graficul de analiză detaliată; graficul de circulație a obiectului muncii, metoda gamelor fictive.

Specificul studiului în cadrul specialității Inginerie și management permite absolvenților să obțină competențe atât în domeniul tehnologic, cât și managerial. Astfel, aceștia pot utiliza cunoștințele obținute atât pentru optimizarea proceselor din perspectiva tehnologiei de fabricație, cât și din perspectiva managementului sistemelor de producție.

Efectuând observații asupra procesului de producție pe parcursul practicii de documentare la teza de licență, diplomantul a depistat principalele probleme cu care se confruntă întreprinderea: amplasarea deficientă a locurilor de muncă în fluxul tehnologic, care nu corespunde consecutivității operațiilor tehnologice și cerințelor

de organizare eficientă a muncii; încărcarea neechilibrată a utilajelor de producție; număr insuficient de echipamente speciale etc. Aceste neajunsuri se răsfrâng negativ asupra productivității muncii prin creșterea distanțelor parcurse de obiectul muncii în cadrul proceselor, apariția de așteptări interoperaționale și ca rezultat, utilizarea ineficientă a timpului de muncă.

Absolventul a propus o organizare optimă a fluxurilor tehnologice valabilă pentru o serie de modele ce urmează a fi confecționate, fapt ce a contribuit la creșterea considerabilă a productivității muncii și la formarea unui echilibru între secțiile întreprinderii. Schimbările propuse au avut un impact pozitiv asupra costurilor generate de noncalitate, diminuându-le, și asupra reducerii duratei ciclului de producție, influențând creșterea veniturilor întreprinderii.

Comisia de licență a menționat importanța practică a studiului și rezultatelor obținute de absolvent, teza de licență fiind apreciată cu nota 10.

Lucrarea de licență a fost o încununare reușită a eforturilor absolventului Constantin NICOLAESCU, aplicate pe parcursul anilor de studii și îndrumătorului Luminița BERNAZ, lect. sup. la Catedra modelarea și tehnologia cConfecțiilor din piele. Conform reușitei academice, Constantin NICOLAESCU este printre primii în lista absolvenților Facultății din acest an și ne bucură faptul că dânsul își continuă studiile la ciclul II, Programul de studii „Inginerie și Managementul Afacerilor în Industria Ușoară”, ceea ce îi va permite după absolvire să-și organizeze o afacere eficientă în domeniu.

Marina MALCOCI, conf. univ., dr., șef Catedră modelarea și tehnologia confecțiilor din piele

O experiență de neuitat cu Southwestern Advantage

Lidia CHIRIȚA, studentă a Facultății Inginerie Mecanică, Industrială și Telecomunicații, anul IV: „Alături de Southwestern Advantage Moldova, am trăit o experiență de neuitat în SUA”

Îmi place să călătoresc. Spre finele anului III de studii simțeam necesitatea să încerc o destinație nouă. Oferta m-a găsit singură. Mi-a atras atenția un anunț publicitar: „Apply Now for #1 business internship in USA!”. Noțiunile business, stagiul, America mi-au trezit asociații pozitive și mi-am zis să aplic, deși mă măcina gândul că beneficiarii acestui program au fost demult selectați. M-am bucurat nespun, când am fost invitată la o prezentare de către un absolvent al acestui program. După ce am analizat perspectivele descrise de recruiterul proiectului, luând în calcul și îndoielele, am decis să încerc.

Programul „Southwestern Advantage” îi învață pe studenții instituțiilor de învățământ superior să-și construiască un business propriu, să-și gestioneze timpul, să câștige bani și să facă față provocărilor vieții. „Southwestern Advantage” oferă șanse oricărui tânăr, care dorește să devină un om de succes. Astă vară am înțeles că drumul spre succes este lung, plin de spini și obsta-

cole, diferit de cel pe care mi-l desenam în imaginație. Pentru a obține o izbândă, e nevoie de multă muncă, de un regim strict, de atitudine pozitivă în orice circumstanțe.

Highlanders do the right thing, constantly improve, have fun and always finish strong – această regulă m-a ghidat în practica de vară. Această frază descrie cum nu se poate mai bine

experiența prin care am trecut: am cunoscut multă lume nouă, mi-am făcut prieteni adevărați, în care pot avea încredere deplină și la care pot apela în orice situație, am călătorit prin multe locuri din SUA – Fresno, Visalia, Clovis, Los Angeles din statul California, New York și Nashville din statul Tennessee, am vizitat mai multe obiecte de atracție, cum ar fi Sequoia & Kings Canyon, lake Kaweah, Yosemite National Park, Fresno Chaffee Zoo....., am avut parte de distracții la care nici nu visam la baștină...

Acest proiect este axat pe creșterea nivelului educațional al copiilor și adolescenților. Compania „Southwestern Advantage” a fost fondată în 1855 în Nashville, Tennessee, în calitate de program, care să-i ajute pe studenți să achite taxa de studii. În prezent acesta este un program, care distribuie produse educaționale prin intermediul unei echipe din peste 2500 de tineri din cca 350 de instituții de învățământ superior din America și Europa. Deși nu am fost prima, dar în această vară am fost unica studentă de la Universitatea Tehnică a Moldovei, care a beneficiat de un asemenea stagiul. Sper ca la anul să îi ajut pe studenții din Moldova, în special

de la UTM, să-și dezvolte abilitățile, încrederea în forțele proprii, să-și îmbunătățească situația academică și să învețe să inițieze și să dezvolte o afacere proprie.

Îmi pare foarte bine că am reușit să ofer un ajutor real unor persoane concrete. Am întâlnit multe familii, cu sorți, vițiuni și valori diferite. Multe dintre ele nu știau cum să realizeze visele copiilor legate de studii. Spre exemplu, Micky Walker, capul unei familii din Clovis, California, în vesele sale o vedea pe fiica sa într-un colegiu prestigios, dar credea că familia sa nu poate să-și permită acest lucru. Ba bine că nu. Oricine care dorește cu adevărat ceva și insistă, poate izbândi. După ce mi-am luat rămas bun de la această familie, am simțit și am înțeles: chiar dacă experiența mea de această vară s-ar rezuma doar la ajutorul pe care am reușit să-l ofer acestei familii, a meritat acest efort.

La anul viitor aș vrea să dezvolt această experiență interactivă și cognitivă și îi voi invita pe studenții dornici și de asemenea experiențe să se alăture echipei Southwestern Advantage Moldova.

Lidia CHIRIȚA,
studentă FIMET, a. IV

„Istoria integrală a Basarabiei” pentru toți

Prof. univ., dr. hab. Valeriu DULGHERU are în palmaresul său de cadru didactic 36 de manuale și monografii. Colegii îi apreciază și rodul cercetărilor în tehnologia construcțiilor de mașini, materializate în peste 190 de invenții breveta- te și menționate cu o ploaie de medalii de aur, argint și bronz la diferite saloane de inventică și conferințe internaționale.

Grație contribuției sale în calitate de redactor responsabil, revista științifică „Meridian Ingineresc” se apropie anul acesta de cel de-al 60-lea număr publicat. Cititorii săptămânalului „Literatura și Arta” de mai mulți ani la rând așteaptă cu nerăbdare materialele publicistice săptămânale ale sale – mostre de autentică trăire și simțire românească.

Recent, de sub pana neobositului coleg Valeriu DULGHERU s-a născut studiul monografic „Istoria integrală a Basarabiei”, lansat și distribuit gratis participanților la

Simpozionul internațional „Cucuteni-5000 Redivivus” (ediția a XI-a). În cele 388 de pagini ale lucrării autorul face o succintă trecere în revistă a celor mai importante evenimente din istoria românilor, care locuiesc pe dulcele meleag basarabean din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre. Consultând peste 260 de surse bibliografice, autorul scoate din anonimat documente și fapte inedite, în multe cazuri, pentru prima dată în literatura de specialitate editată la Chișinău, dând o ripostă argumentată științific „moldovenismului primitiv”, promovată de unii pseudoistorici din RM. Volumul este scris într-un limbaj accesibil și este destinat cititorilor de toate vârstele, care doresc să-și cunoască adevărata istorie, cultura și tradițiile neamului. Cartea fost editată pe data de 4 septembrie 2016 la editura „Serebia” și tipărită în tipografia „Balacron” într-un tiraj de 500 de exemplare într-o impecabilă ținută poligrafică.

toate vârstele, care doresc să-și cunoască adevărata istorie, cultura și tradițiile neamului. Cartea fost editată pe data de 4 septembrie 2016 la editura „Serebia” și tipărită în tipografia „Balacron” într-un tiraj de 500 de exemplare într-o impecabilă ținută poligrafică.

„Etnika” în vizită la FIU

La invitația conducerii Facultății Industrie Ușoară, locul profesorilor într-o sală de curs l-au ocupat soții Veronica și Victor ARPINTIN, fondatorii întreprinderii individuale „Etnika” din mun. Bălți, specializată în confecționarea costumelor naționale.

Într-o formă inedită, oaspeții au făcut o incursiune în lumea miraculoasă a motivelor populare tradiționale utilizate în portul național, au meditat despre puterea magică a ornamentelor și sursele de inspirație ale autorului anonim, au antrenat un grup de studenți în prezentarea articolelor fabricate la întreprindere, iar în final au făcut oferte de angajare la „Etnika” și au răspuns la întrebările celor peste 40 de studenți, care studiază Modelarea și tehnologia confecțiilor din țesături, Designul vestimentar industrial și Designul vestimentar și textil.

La întrebarea studentei Doina STRATAN, gr. SVI-141, privitor la materialele, motivele etnice ale ornamentelor și tehnicile de executare a articolelor vestimentare confecționate la întreprindere, patronul SA „Etnika”, Victor ARPINTIN, a ținut să menționeze că sursele de inspirație sunt portul tradițional național românesc, tehnicile manuale de ornamentare și, ce e foarte important, materialele naturale, prelucrate cu multă grijă și căldură sufletească.

La solicitarea dr., conf. univ. Valentina BULGARU, decanul Facultății, privind interesul sporit al

cumpărătorilor față de costumele naționale, Veronica ARPINTIN, a precizat că sunt câteva conotații: în condițiile globalizării fiecare popor, fiecare etnie reprezintă un „diamant cultural”; portul popular este emblema de noblete a unui neam; costumele naționale ne individualizează în fața altor popoare, fiind o ștafetă a generațiilor și fiecare părinte sau bunic, comandând un costum național, pentru copii sau nepoți, contribuie la cultivarea conștiinței naționale și la dragostea de patrie.

Deși agentul economic activează pe piața autohtonă al doilea an, costumele naționale, iile, fotele, cămășile brodate, accesoriile și alte articole vestimentare produse de „Etnika” din Bălți au fost expuse la numeroase expoziții și concursuri naționale, bucurându-se de cele mai înalte aprecieri.

Concursul „In Memoriam Mihai MARINCIUC”

Pe 26 noiembrie 2016 UTM în parteneriat cu Liceul Teoretic cu profil real „Mihai MARINCIUC”, asistat de cadre didactice care au colaborat cu regretatul profesor și cu suportul AO „ICAR”, „Xerox”-Moldova, editurilor „Știința”, „Lyceum”, „Integritas”, a organizat ediția a VI-a a Concursului de fizică „In Memoriam Mihai MARINCIUC”.

Dr., conf. univ. Alexandru RUSU, șef Catedră fizică, UTM, a mulțumit elevilor pentru că au dat curs invitației de a participa la această platformă educațională, subliniind că orice ramură a tehnicii reprezintă un șir neterminat de aplicații ingenioase și elegante ale fizicii și ale altor științe exacte.

Referindu-se la rolul și locul fizicii în societate, președintele Comitetului organizatoric, prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN, rectorul UTM, a subliniat că

fiind una dintre cele mai vechi discipline academice, aceasta este poate cea mai importantă știință a naturii, deoarece cu ajutorul ei pot fi explicate fenomenele întâlnite în alte științe ale naturii. Fizica este știința care studiază structura, transformările, proprietățile și formele de mișcare ale materiei care ne înconjoară. Iar pentru UTM, este una din disciplinele fundamentale, care stă la temelia formării inginerilor.

Diana Cristina BEJAN, profesoară de fizică la Colegiul National de Informatică din Piatra-Neamț, a menționat că podurile peste Prut dintre România și RM capătă noi valențe. „Contribuim la construcția podului de fizică cu 8 elevi din clasele IX-XII, dornici să descopere tainele fizicii și de a-și face noi prietenii din RM.”

Iulia MALCOCI, doctor în științe, profe-

soară de fizică, i-a îndemnat pe elevi să studieze fizica, căci prin aceasta cei care vor să devină ingineri, vor avea numai de câștigat.

Veteranul UTM, profesorul universitar de matematică Aurel MARINCIUC, a evocat momente memorabile din viața sa și a regretatului frate Mihai MARINCIUC, subliniind că toți copiii se nasc fizicieni, deoarece din primele clipe manifestă interes pentru lumea ce-i înconjoară cu întrebări euristice: De ce? Ce-i aceasta? Cum are loc? etc.

La concurs au participat 234 elevi din clasele VI-IX și 100 de liceeni din clasele X-XII, reprezentând majoritatea liceelor teoretice din mun. Chișinău. Și-au încercat puterile și elevii din gimnaziile și liceele din alte localități, inclusiv din gimnaziul „Iu. Boghiu” din Flămânzeni,

Sângerei, gimnaziul din Răcăria, Râșcani, LT „Constantin Stere” din Soroca, liceele „M. Eminescu”, „Ștefan cel Mare”, „M. Lomonosov”, „L. Bлага” din Bălți, LT „I. Vatamanu” din Strășeni. Iar prezența lotului Colegiului National de Informatică din mun. Piatra-Neamț a conferit concursului o conotație internațională.

Cupa transmisibilă a concursului a revenit Liceului Teoretic „Orizont”, filiala Durlăști, care a acumulat 45 de puncte la distincții – medalii și mențiuni. Locul doi a revenit echipei Liceului Teoretic al AȘM cu 23 de puncte, iar locul trei – Liceului Teoretic „M. Kogălniceanu” din Chișinău, care a acumulat 19 puncte. În topul individual, pe clase, învingători și deținători ai Diplomei speciale și a medaliei de aur au devenit elevii Ștefan AMARFII (LT „M. Kogălniceanu”, 30 puncte din 30 posibile), Sandu

SARACUȚA (LT „G. Călinescu”, 30/30), Sevastian BAJENOV (LT „D. Cantemir”, 25/30), Mihai LAVRIC (LT „Orizont”, filiala Durlăști, 29,5/30), Victor BAERLE (LT „N. Dadiani”, 19,7/30), Otilia DON (LT „Orizont”, Durlăști, 19,2/30) și Eugeniu DIMITRIU (LT „Orizont”, Durlăști, 26/30). În total au fost disputate 7 medalii de aur, 14 medalii de argint, 21 medalii de bronz și 41 diplome cu mențiune.

Numele regretatului profesor universitar, doctor în științe fizico-matematice, Mihai MARINCIUC (26.11.1938, s. Crișcăuți, r. Dondușeni – 14.10.2011, Chișinău), care în perioada 1981-2011 a activat la Catedra de fizică a UTM în calitate de conferențiar și profesor, inclusiv șef al catedrei respective în 1984-1995, prin concursul ce-i poartă numele, va rămâne în inimile tinerilor împătimiti de miracolele fizicii.

O practică reușită – un prim pas în carieră

Urmare din pag. 1

Tradițional, Târgul locurilor de practică și de muncă organizat de UTM a finisat cu o masă rotundă. Dialogul a fost inaugurat de către dr., conf. univ. Valentin AMARIEI, prorector pentru formare continuă și parteneriate, care le-a mulțumit agenților economici pentru participare activă, ofertele valoroase și a ținut să menționeze că un stagiu de practică reușit este un prim pas spre o carieră de succes a unui inginer. Or, pentru a se forma ca specialiști, ei trebuie să fie admiși la practică în întreprinderile de profil.

Nicolae GLINGEAN, director pentru dezvoltare al „Termoelectrica”, a mulțumit UTM pentru semnarea recentă a unui acord de colaborare, precizând pentru cei prezenți că deși el a fost semnat la FEIE, în pregătirea concretă a studenților pot participa și celelalte facultăți, dat fiind că întreprinderea are nevoie și de ingineri TIC, telecomunicații, mecanică, construcții și alte specialități. Vadim BUBULICI, șef Departament dezvoltarea personalului și pregătire profesională, „ICS Draexlmaier Automotive”, a mulțumit FIMIT pentru buna colaborare și a solicitat ca absolvenții UTM să aibă cunoștințe bune de engleză și în programul Excel.

Natalia TOFAN, specialist în recrutarea angajaților la „Fujikura Automotive Moldova”, a mulțumit pentru organizarea târgului, exprimându-și dorința de a perfecta un Acord de colaborare cu UTM – în perspectivă compania se va dezvolta și va avea nevoie de cel puțin 3000 de angajați. Condițiile de muncă, salariul și pachetul social oferit angajaților sunt foarte atractive.

Făcând bilanțul dialogului din cadrul mesei rotunde, dr., conf. univ. Sergiu ANDRONIC, prorector pentru activitatea didactică, a exprimat angajatorilor sentimente de profundă grațitudine pentru aprecierea cunoștințelor demonstrate de absolvenții UTM și a făcut un șir de propuneri menite să amelioreze pregătirea inginerilor: tematica lucrărilor de an și de licență, la fel și conținutul programelor de studii să fie corelate cu necesitățile agenților economici. În acest context așteptăm de la agenții economici propunerile de rigoare, invitându-i la susținerea proiectelor de licență.

La masa rotundă au participat decanii Vladislav REȘITCA, Vasile MAMALIGA, Valentina BULGARU, șef catedră Artur MACARI, șef Secție relații cu întreprinderile, CEGHID Nicolae MIȘANSCHI, angajatele ANOFM Veronica OPREA și Lilia NICORICI, profesori.

TERMOELECTRICA susține pregătirea practică a studenților

După ce a organizat o lecție practică la Sursa 1 (fosta CET-2) pentru studenții anului întâi ai Facultății Energetică și Energie Electrică (gr. EE-161 și EE-162) în cadrul cursului „Energetica generală”, a doua zi, pe 10 noiembrie 2016, conducerea companiei TERMOELECTRICA SA, în persoana directorului general Veaceslav ENI și directorului dezvoltare Nicolae GLINGEAN, a efectuat o vizită de lucru la Catedra termotehnică și management în energetică (TME), în cadrul căreia a purtat discuții cu profesorii și studenții – viitori specialiști ai întreprinderii.

Studenții și-au împărtășit impresiile lăsate de lecția din ajun, ținută de șef-adjunct serviciu protecția mediului, securitate și siguranță Vladimir BULICANU și șef serviciu gestiune producere Vitalie MĂȚA. Au avut, astfel, ocazia și bucuria de a se familiariza cu specificul viitoarei profesii, principiul de funcționare a întreprinderii, parametrii, schemele termice, electrice, de alimentare cu apă și de abur. Au efectuat și o excursie pe teritoriul centralei, având prilejul să studieze utilajul de bază pentru producerea energiei: cazane energetice, generatoare electrice și chiar să vadă cum arată interiorul unei turbine cu abur, dat fiind că aceasta, aflându-se în reparație, era dezmembrată.

Managerii de la TERMOELECTRICA au promis că peste 2 săptămâni vor oferi posibilitatea de a efectua o vizită la Centrală altor două grupe academice. S-a decis și care vor fi acestea: TE-161 și IME-161. Totodată, oaspeții le-au vorbit studenților despre particularitățile funcționării SACET-ului (sistemului de alimentare centralizată cu energie termică) din mun. Chișinău și modernizarea acestuia prin instalarea sistemului de distribuție pe orizontală și a punctelor termice individuale, îndemnându-i să participe la concursurile organizate de companie și, astfel, să beneficieze de oportunitățile oferite în materie de angajare.

Conf. univ., dr. Victor POGORA, decanul FEIE, și lect. sup. Corina CHELMENCIUC, șef Catedră TME, le-au mulțumit oaspeților pentru suportul acordat.

Colaborarea între FEIE-UTM și TERMOELECTRICA SA se înscrie în prevederile Convenției-cadru de parteneriat semnat recent între cele două instituții, care are drept scop stabilirea unui dialog reciproc permanent. Potrivit Convenției, Termoelectrica va organiza în cadrul subdiviziunilor întreprinderii stagii pentru cadrele didactice și lecții practice pentru studenți, cultivându-le abilități practice în condiții reale de producție și sprijin în elaborarea proiectelor de licență, de master și doctorat, cu caracter de implementare în practica reală.

TOP 100 JOBURI VACANTE

Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a întocmit o listă cu cel mai bine plătite 100 de locuri de muncă vacante. Salariile propuse de agenții economici ating o limită maximă de 50.000 și minimă de 6.000 lei. Majoritatea joburilor din acest Top 100 fac parte din aria specialităților predate la UTM.

Cele mai mari salarii – de 50.000 lei se propun pentru funcțiile de inginer programator și manager proiecte informatice. În listă se regăsesc și 6 poziții pentru jobul de programator cu un salariu de 30.000 de lei, 5 joburi de 20.000 lei – pentru funcțiile de manager marketing-vânzări (10 poziții), directori comerciali, de producție și sisteme informatice, un job de 18.000 lei – pentru mecanic reglor, două de 15.000 – pentru manager și tehnolog principal (în industrie), 13.000 – pentru proiectant sisteme IT, trei de 12.000 – pentru lăcătuș auto (3 poziții), director executiv

și contabil-șef, 15 joburi cu salarii de 10.000 lei – pentru ingineri, tehnicieni, directori marketing etc.

Doritorii pot accesa *Lista celor 100 cele mai bine plătite locuri de muncă* pe www.anofm.md/news/2016/11/11.

ODIMM: programe de suport în afaceri

Pe 9 noiembrie 2016 Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) a ținut în cadrul Facultății Energetică și Inginerie Electrică un seminar de informare pentru studenți, acțiunea înscriindu-se în cadrul Campaniei de informare a tinerilor cu privire la programele de suport în afaceri.

Studenții au fost informați despre programele de suport în afaceri, cum ar fi PNAET, GEA, PARE 1+1, care oferă instruire gratuită tinerilor în domeniul lansării și gestiunii unei afaceri de succes și posibilitățile de a beneficia de granturi nerambursabile pentru inițierea unei afaceri.

De asemenea, tinerii au fost îndemnați să utilizeze serviciile așa numitelor incubatoare de afaceri. Conceptul și principiile de operare a acestora se bazează pe susținerea dezvoltării întreprinderilor inovatoare aflate la început de activitate. Afacerile incubate sunt găzduite într-un incubator pe o perioadă determinată de timp. În acest interval, firmele beneficiază de birouri dotate modern, servicii de consultanță, susținere financiară în termeni de plăți limitate pentru utilități, internet, chirie etc.

Editor - Universitatea Tehnică a Moldovei

Echipe redacției:

Marina Romanciuc (redactor-șef) – 079755352; 022 509 919

Ion Vârțanu (corespondent) – 079476956; 022 509 919

Dorian Saranciuc (fotograf) – 079412277

Oleg Tataru (paginator) – 079405973

Tiparul: Întreprinderea de Stat „Combinatul Poligrafic din Chișinău”

Tiraj: 2000

Comanda 61756

E-mail: marina.romanciuc@adm.utm.md

BALUL BOBOCILOR-2016

Ingineri, tehnologi, designeri, arhitecți, studenții din anul întâi, s-au întrecut, pe 3 noiembrie 2016, la muzică, dans, actorie. Reprezentanții ai fiecărei facultăți au luptat pentru titlul de Miss și Mister Boboci 2016.

Nouă echipe din cadrul celor nouă facultăți ale UTM au reprezentat cu mândrie fața facultății.

Studenții au fost supuși la mai multe probe: prezentarea, tema pentru acasă, mimarea unei scene de film, dans – participanții au dansat vals.

În urma totalizărilor juriului, echipa învingătoare a fost desemnată cea de la Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică, formată din Tatiana ROMANESCU și Ion DRAGUȘ. Ei vor reprezenta UTM în cadrul Balului Bobocilor din Moldova, 2016.

Invitații speciali ai serii au fost membrii formației Akord, care au reușit să încingă atmosfera.

HALLOWEEN-2016

În ultimul weekend al lunii octombrie am fost martori la cele mai „înfricoșătoare” petreceri de Halloween, studenții noștri fiind primii care au dat startul acestei sărbători cu atmosferă de... groază.

Inițiativa a venit din partea Senatului Studențesc și Comitetului Sindical Studențesc. Centrul de Excelență și Accelerare în Design și Tehnologii „ZIPhouse”, în rol de gazdă, a creat o atmosferă de mister, cu decorațiuni fantastice, costume haioase, muzică, filme de groază și ...multe alte surprize.

Organizatorii țin să le mulțumească pentru su-

portul oferit celor de la Rumenele pentru cei mai gustoși covrigi, dar și celor de la Mișc Lumea – pentru Bean Bag-urile comode, care au adus nuanțele necesare de pământesc în această petrecere cu multă socializare și surprize feroase.